ЛАБОРАТОРНА РОБОТА № 3

Дослідження методів регресії

Мета: використовуючи спеціалізовані бібліотеки та мову програмування Руthon дослідити методи регресії даних у машинному навчанні

Хід роботи:

Завдання 2.1. Створення регресора однієї змінної

Побудувати регресійну модель на основі однієї змінної. Використовувати файл вхідних даних: data singlevar regr.txt.

```
import pickle
import numpy as np
from sklearn, metrics as sm
import sklearn, metrics as sm
import matplotlib.pyplot as plt

# Extanud dadn, med micrums and
import_file = 'D: LabsNew\Fourth Course\Second semester\Cuctewu wmy.moro intenexty\Solutions\Actual\Lab3\Task\data_singlevar_regr.txt'

# Zamantaxnum Annux
data = np.loadtxt(input_file, delimiter=',')
X, y = data[:, ::], data[:, :-1]

# Poadumsa ganux na magnanum ta tectorna macoom
num_training = int(0.8 * len(X))
num_test = len(X) - num_training

# Interval and
X_train, y_train = X[:num_training], y[:num_training]

# Interval and
X_test, y_test = X[num_training:], y[num_training:]

# Craspenna of exta siminoro perpesona
regressor = linear_model.timearRegression()
regressor = linear_model.timearRegression()

# Interval and peachtain
y_test_pred = regressor.predict(X_test)

# Doctyrona readiza
plt.scatter(X_test, y_test, color='green')
plt.plot(X_test, y_test_pred, color='black', linewidth=4)
plt.yticks())
```

Рис. 1. Код програми

```
print("Linear regressor performance:")
print("Mean absolute error ="
      round(sm.mean_absolute_error(y_test, y_test_pred), 2))
print("Mean squared error =
     round(sm.mean_squared_error(y_test, y_test_pred), 2))
print("Median absolute error
      round(sm.median_absolute_error(y_test, y_test_pred), 2))
print("Explain variance score
      round(sm.explained_variance_score(y_test, y_test_pred), 2))
print("R2 score =", round(sm.r2_score(y_test, y_test_pred), 2))
# Файл для збереження моделі
output_model_file = 'model.pkl'
# <u>Збереження моделі</u>
with <mark>open(output_model_file, 'wb')</mark> as f:
   pickle.dump(regressor, f)
    # Завантаження моделі
    y_test_pred_new = regressor.predict(X_test)
    print("\nNew mean absolute error =
          round(sm.mean_absolute_error(y_test, y_test_pred_new), 2))
```

Рис. 2. Код програми

					ДУЖП.22. <mark>12</mark> 1.	19.000	– ЛрЗ	
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата				
Розр	00 б.	Хіміч В.О.				Літ.	Арк.	Аркушів
Пере	евір.	Пулеко І.В.			Звіт з		1	11
Кері	вник							
Н. к	нтр.				лабораторної роботи	ΦΙΚ	Т Гр. Г	71-60[2]
Зав.	каф.						•	

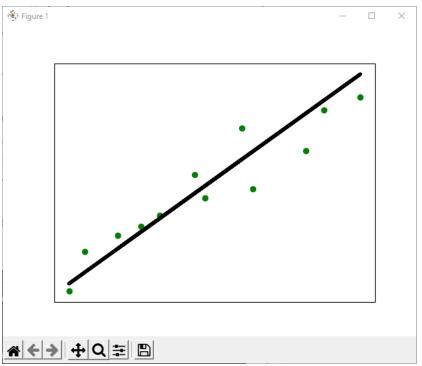

Рис. 3. Результат виконання програми

```
Linear regressor performance:
Mean absolute error = 0.59
Mean squared error = 0.49
Median absolute error = 0.51
Explain variance score = 0.86
R2 score = 0.86
New mean absolute error = 0.59
```

Рис. 4. Результат виконання програми

Проаналізувавши результати оцінки якості на рис. 4, можемо зробити наступні висновки:

- 1. Середня абсолютна помилка $0.59\ \epsilon$ оптимальною
- 2. Середня квадратична помилка 0.49 показує, що ця модель має середню кількість грубих помилок
- 3. Середня абсолютна помилка $0.51\ \varepsilon$ середнім показником
- 4. Оцінка регресії $0.86~\epsilon$ близьким до 1, це означає, що модель добре пояснює дані
- 5. У збереженій моделі середня абсолютна помилка така ж-0.59

Завдання 2.2. Передбачення за допомогою регресії однієї змінної

		Хіміч В.О.		
		Пулеко І.В.		
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата

Побудувати регресійну модель на основі однієї змінної. Використовувати вхідні дані відповідно свого варіанту, що визначається за списком групи у журналі.

Файл за варіантом: data_regr_4.txt

```
import pickle
import numpy as np
from sklearn import linear_model
import sklearn.metrics as sm
import matplotlib.pyplot as plt

# Вхідний файл, який містить дані
input_file = 'D:\LabsNew\Fourth Course\Second semester\Системи штучного інтелекту\Solutions\Actual\Lab3\Task\data_regr_4.txt'

# Завантаження даних
data = np.loadtxt(input_file, delimiter=',')
X, y = data[:, :-1], data[:, -1]
```

Рис. 5. Код програми

Код програми ϵ аналогічним до попереднього завдання, тільки на початку вказується інший сорс-файл.

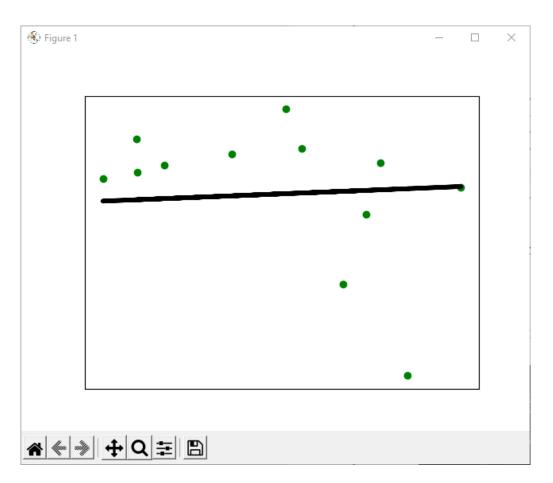

Рис. 6 Результат виконання програми

		Хіміч В.О.		
		Пулеко І.В.		
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата

Linear regressor performance:
Mean absolute error = 2.72
Mean squared error = 13.16
Median absolute error = 1.9
Explain variance score = -0.07
R2 score = -0.07
New mean absolute error = 2.72

Рис. 7. Результат виконання програми

Проаналізувавши результати оцінки якості на рис. 7, можемо зробити наступні висновки:

- 1. Середня абсолютна помилка $2.72 \ \varepsilon$ доволі високою
- 2. Середня квадратична помилка 13.16 показує, що ця модель має велику кількість грубих помилок
- 3. Середня абсолютна помилка $1.9 \ \varepsilon$ середнім показником
- 4. Оцінка регресії -0.07 означає, що якість регресії низька
- 5. Коефіцієнт детермінації $-0.07 \ \epsilon$ дуже поганим показником
- 6. У збереженій моделі середня абсолютна помилка така ж -2.72

3 цих даних можемо зробити висновок, що ця модель не ε оптимальною

Завдання 2.3. Створення багатовимірного регресора

Використовувати файл вхідних даних: data_multivar_regr.txt, побудувати регресійну модель на основі багатьох змінних.

		Хіміч В.О.		
		Пулеко І.В.		
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата

```
mport numpy as np
from sklearn import linear model
from sklearn.preprocessing import PolynomialFeatures
# <u>Вхідний файл</u>, <u>який містить дані</u>
input_file = 'Task/data_multivar_regr.txt.'
# Завантаження даних
data = np.loadtxt(input_file, delimiter=',')
X, y = data[:, :-1], data[:, -1]
# <u>Розбивка даних</u> на навчальний та тестовий набори num_training = int(0.8 * len(X))
num_test = len(X) - num_training
# Тренувальні дані
X_train, y_train = X[:num_training], y[:num_training]
# <u>Тестові дані</u>
X_test, y_test = X[num_training:], y[num_training:]
# Створення об'єкта лінійного регресора regressor = linear_model.LinearRegression()
regressor.fit(X_train, y_train)
# Прогнозування результату
y_test_pred = regressor.predict(X_test)
print("Linear regressor performance:")
print("Mean absolute error =", round(sm.mean_absolute_error(y_test, y_test_pred), 2))
print("Mean squared error =", round(sm.mean_squared_error(y_test, y_test_pred), 2))
print("Median absolute error =", round(sm.median_absolute_error(y_test, y_test_pred), 2))
print("Explain variance score =", round(sm.explained_variance_score(y_test, y_test_pred), 2))
print("R2 score =", round(sm.r2_score(y_test, y_test_pred), 2))
# Поліноміальна регресія
polynomial = PolynomialFeatures(degree=10)
X_train_transformed = polynomial.fit_transform(X_train)
datapoint = [[7.75, 6.35, 5.56]]
poly_datapoint = polynomial.fit_transform(datapoint)
poly_linear_model = linear_model.LinearRegression()
poly_linear_model.fit(X_train_transformed, y_train)
print("\nLinear regression: ", regressor.predict(datapoint))
print("Polynomial regression: ", poly_linear_model.predict(poly_datapoint))
```

Рис. 8. Код програми

```
Linear regressor performance:
Mean absolute error = 3.58
Mean squared error = 20.31
Median absolute error = 2.99
Explain variance score = 0.86
R2 score = 0.86
Linear regression: [36.05286276]
Polynomial regression: [41.46504705]
```

Рис. 9. Результат виконання програми

За оцінкою якості можна зробити висновок, що регресія ϵ доволі якісною, але ма ϵ грубі помилки. Поліноміальна регресія показала більш точний результат, аніж лінійна.

		Хіміч В.О.		
		Пулеко І.В.		
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата

Завдання 2.4. Регресія багатьох змінних

Розробіть лінійний регресор, використовуючи набір даних по діабету, який існує в sklearn.datasets.

```
import matplotlib.pyp<u>lot</u> as plt
from sklearn.metrics import mean_squared_error, r2_score, mean_absolute_error
from sklearn.model_selection import train_test_split
# Завантаження даних diabetes = datasets.load_diabetes()
X = diabetes.data
y = diabetes.target
# Поділ на навчальну та тестову вибірки
X_train, X_test, y_train, y_test = train_test_split(X, y, test_size=0.5, random_state=0)
regr = linear_model.LinearRegression()
regr.fit(X_train, y_train)
y_pred = regr.predict(X_test)
print("Regression coefficient", regr.coef_)
print("Regression intercept", regr.intercept_)
print("R2 score =", round(r2_score(y_test, y_pred), 2))
print("Mean absolute error =", round(mean_absolute_error(y_test, y_pred), 2))
print("Mean squared error =", round(mean_squared_error(y_test, y_pred), 2))
fig, ax = plt.subplots()
ax.scatter(y_test, y_pred, edgecolors=(0, 0, 0))
ax.plot([y.min(), y.max()], [y.min(), y.max()], 'k--', lw=4)
ax.set_xlabel('Виміряно')
ax.set_ylabel('Передбачено')
plt.show()
```

Рис. 10. Код програми

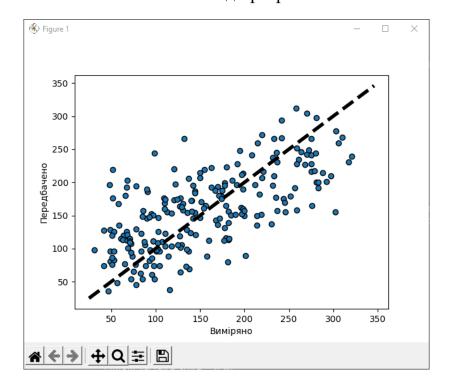

Рис. 11. Результат виконання програми

		Хіміч В.О.		
		Пулеко І.В.		
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата

```
Regression coefficient [ -20.41129305 -265.88594023 564.64844662 325.55650029 -692.23796104 395.62249978 23.52910434 116.37102129 843.98257585 12.71981044]
Regression intercept 154.35898821355153
R2 score = 0.44
Mean absolute error = 44.8
Mean squared error = 3075.33
```

Рис. 12. Результат виконання програми

За отриманими показниками можна зробити висновок, що ε досить сильний взаємозв'язок між незалежною та залежною змінними (високі показники регресії); середнє значення змінної — 154.36; коефіцієнт детермінації — 0.44 ε не дуже високим показником, а отже модель пояснює дані на есредньому рівні; високий показник грубих помилок.

Завдання 2.5. Самостійна побудова регресії.

Згенеруйте свої випадкові дані обравши за списком відповідно свій варіант (згідно табл. 2.2) та виведіть їх на графік. Побудуйте по них модель лінійної регресії, виведіть на графік. Побудуйте по них модель поліноміальної регресії, виведіть на графік. Оцініть її якість.

```
from sklearn.linear_model import LinearRegression
import matplotlib.pyplot as plt
# Вхідні дані
X = np.linspace(-3, 3, m)
y = 3 + np.sin(X) + np.random.uniform(-0.5, 0.5, m)
X = X.reshape((m, 1))
# Створення об'єкта лінійного регресора linear_regression = LinearRegression()
linear_regression.fit(X, y)
# Побудова графіка лінійної регресії plt.scatter(X, y, color='green')
plt.plot(X, linear regression.predict(X), color='black', linewidth=4)
plt.xticks(())
plt.yticks(())
plt.show()
# <u>Поліноміальна регресія</u>
poly_features = PolynomialFeatures(degree=2, include_bias=False)
X_poly = poly_features.fit_transform(X)
poly_regression = LinearRegression()
poly_regression.fit(X_poly, y)
print("X[0]", X[0])
print("X_poly", X_poly)
print("Coefficients", poly_regression.coef_)
print("Intercept", poly_regression.intercept_)
# Впорядковуємо точки по осі X
X_grid = np.arange(min(X), max(X), 0.1)
X_grid = X_grid.reshape(len(X_grid), 1)
# Побудова графіка поліноміальної регресії
plt.scatter(X, y, color='green')
plt.xticks(())
plt.yticks(())
plt.show()
```

Рис. 13. Код програми

		Хіміч В.О.		
		Пулеко І.В.		
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата

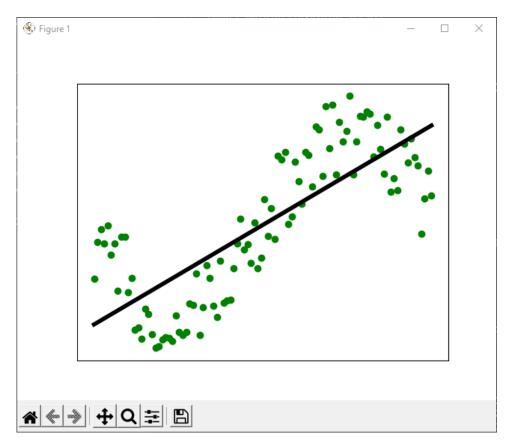

Рис. 14. Графік лінійної регресії

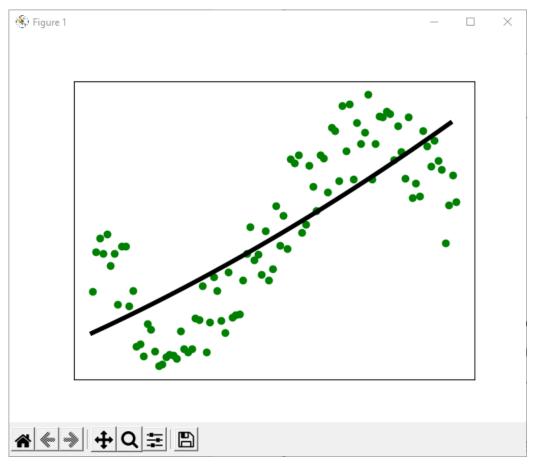

Рис. 15. Графік поліноміальної регресії

		Хіміч В.О.		
		Пулеко І.В.		
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата

По графіках видно, що поліноміальна регресія показує трохи точніші, проте не набагато, результати.

Модель у вигляді рівняння:

$$Y = 3 + \sin(x) + \mu$$

Отримані коефіцієнти:

Coefficients [0.32314122 0.00613376] Intercept 2.9416625140602286

Рис. 16. Отримані коефіцієнти

Модель регресії:

$$Y = 2.94 + \sin(0.32x)$$

Отримані коефіцієнти не близькі до модельних, що означає, що модель навчена неправильно.

Завдання 2.6. Побудова кривих навчання.

Побудуйте криві навчання для ваших даних у попередньому завданні

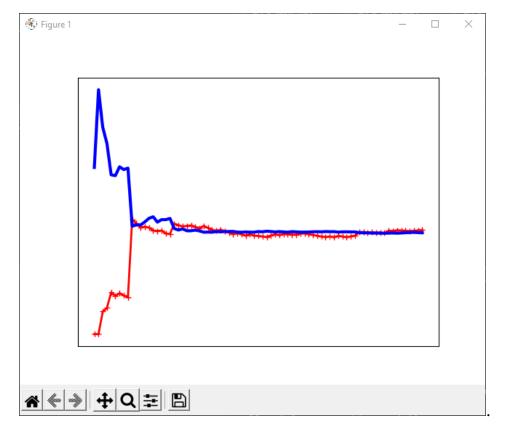

Рис. 17. Криві навчання для лінійної моделі

		Хіміч В.О.		
		Пулеко І.В.		
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата

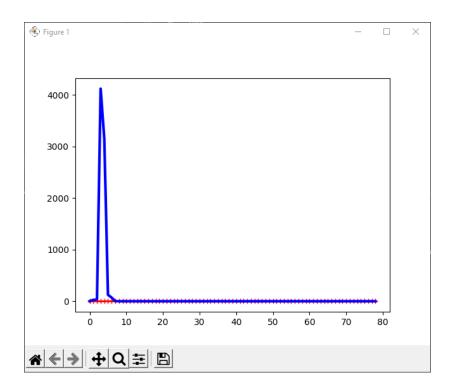

Рис. 18. Криві навчання для поліноміальної моделі 10-го ступеня

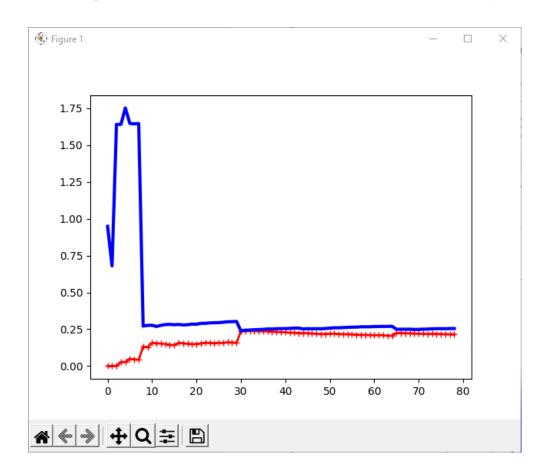

Рис. 19. Криві навчання для поліноміальної моделі 2-го ступеня

		Хіміч В.О.		
		Пулеко І.В.		
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата

```
from sklearn.metrics import mean_squared_error
from <a href="mailto:sklearn">sklearn</a>.model_selection import <a href="mailto:train_test_split">train_test_split</a> from <a href="mailto:sklearn">sklearn</a>.linear_model import LinearRegression
from sklearn.preprocessing import PolynomialFeatures
def plot_learning_curves(model, X, y):
    X_train, X_val, y_train, y_val = train_test_split(X, y, test_size=0.2)
    train_errors, val_errors = [], []
    for m in range(1, len(X_train)):
        model.fit(X_train[:m], y_train[:m])
        y_train_predict = model.predict(X_train[:m])
           y_val_predict = model.predict(X_val)
            train_errors.append(mean_squared_error(y_train_predict, y_train[:m]))
           val_errors.append(mean_squared_error(y_val_predict, y_val))
      plt.plot(np.sqrt(train_errors), "r-+", linewidth=2, label="train")
plt.plot(np.sqrt(val_errors), "b-", linewidth=3, label="val")
m = 100
X = 6 * np.random.rand(m, 1) - 5
# Створення об'єкта дінійного регресора
linear_regression = LinearRegression()
linear_regression.fit(X, y)
plot_learning_curves(linear_regression, X, y)
plt.xticks(())
plt.yticks(())
polynomial_regression = Pipeline(
[("poly_features", PolynomialFeatures(degree=10, include_bias=False)), ("linear_regression", LinearRegression())])
plot_learning_curves(polynomial_regression, X, y)
plt.show()
polynomial_regression = Pipeline(
     [("poly_features", PolynomialFeatures(degree=2, include_bias=False)), ("linear_regression", LinearRegression())])
plot_learning_curves(polynomial_regression, X, y)
plt.show()
```

Рис. 20. Код програми.

Висновок: в ході виконання лабораторної роботи було досліджено методи регресії даних у машинному навчанні за допомогою мови програмування Python.

<u>GitHub</u>

		Хіміч В.О.		
		Пулеко І.В.		
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата